

Ahti Fagerblom

5.11.2020

106/20/L/A

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunta, asiantuntijakuuleminen 10.11. 2020

K 18/2020 vp Ilmastovuosikertomus 2020

Pyydettyinä lausuntona ilmastovuosikertomuksesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus ry:n mielestä on hyvä, että ilmastovuosikertomuksilla seurataan keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman (KAISU) toteutumista.

Metsäteollisuudella on merkittävä rooli globaalissa ilmastotyössä

Ilmastonmuutoksen torjuminen on metsäteollisuudelle tärkeää. Alan tuotantoon suhteutetut hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet 64 prosenttia vuodesta 1990. Fossiilisten polttoaineiden osuus tehtailla on enää 14 prosenttia.

Metsäteollisuuden ilmastotiekartassa todetaan, että alan tehtaat voivat irrottautua fossiilisista polttoaineista lähes kokonaan vuoteen 2035 mennessä, mikäli Suomessa on suotuisa investointiympäristö.

VTT:n arvioima alan tuotteiden tuottama globaali ilmastohyöty (>16 MtCO₂) on jo nykyisin yli viisi kertaa suurempi kuin tehtaiden aiheuttamat fossiiliset päästöt (3 MtCO₂). Suomen metsävaroihin on varastoitunut hiilidioksidia noin 3200 miljoonaa tonnia. Metsävarojen kasvua voidaan edelleen lisätä samalla, kun puun käyttö kasvaa.

Suomen oma vuotta 2035 koskeva hiilineutraalisuustavoite edellyttää teollisia investointeja, jotka puolestaan edellyttävät teollisuudelle myönteistä toimintaympäristöä. Metsäteollisuuden osalta esimerkiksi puun saatavuus jalostukseen on yksi keskeisimmistä menestystekijöistä, joka mahdollistaa sekä ilmastomyönteisten tuotteiden valmistuksen että fossiilisista polttoaineista irtautumisen.

Fossiilisten päästöjen vähentäminen toimii varmuudella - nielut eivät ole ikuisia vaan epävakaita

Suomen ilmastovuosikertomuksessa todetaan osuvasti, että maankäyttösektorin päästöt ja nielut vaihtelevat merkittävästi vuosittain. Lisäksi maankäyttösektorin toimenpiteiden vaikuttavuuteen ja tietopohjaan liittyy suurempia epävarmuuksia kuin muilla sektoreilla. Tämän vuoksi ei ole mielekäästä asettaa numeerista nielutavoitetta vaan olennaista on keskittyä fossiilisten päästöjen vähentämiseen sekä pitää metsät terveisinä ja hyvässä kasvukunnossa hamaan tulevaisuuteen asti.

Ahti Fagerblom

5.11.2020

106/20/L/A

Viime vuodet ovat opettaneet, että nielun koko voi vaihdella dramaattisesti lyhyessäkin ajassa. Syynä voivat olla esimerkiksi metsätuhot (kuten Keski-Euroopassa, Venäjällä, Yhdysvalloissa ja Kanadassa on nähty) tai vaihteleva puujalosteiden kysyntä maailmantaloudessa.

Suomen on syytä toimia siten, että metsät eivät päädy Suomen hiilineutraalisuustavoitteen tai eurooppalaisen ilmastolain myötä fossiilisten hiilidioksidipäästöjen varastoiksi. Tällainen lopputulema olisi ilmastolle haitallinen useasta eri näkökulmasta: metsät eivät ole pysyvä hiilivarasto, ilmastomyönteisiä puupohjaisia tuotteita jäisi tekemättä, kiertotalouden ilmastopotentiaalia jäisi käyttämättä ja ilmastomuutoksen pääongelma eli fossiilisten raaka-aineiden käyttö saisi ansaitsematonta jatkoaikaa.

Lisäksi on tärkeää, että Suomi oman hiilineutraalisuustavoitteensa tukemana vaatii, että EU:n kaikkien jäsenvaltioiden pitää tehdä oma osuutensa ja pyrkiä itsenäisesti hiilineutraaleiksi viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Se on 15 vuotta Suomen tavoitetta myöhemmin eikä vaatimusta siten voi pitää kohtuuttomana.

Väylien kunnossapito on merkittävä ilmastoteko - vero ei vähennä kuljetustarvetta

Metsäteollisuus pitää tärkeänä, että liikenteen päästövähennyskeinoja tarkastellaan tavara- ja henkilöliikenteen osalta erikseen. Tarkastelussa tulee ottaa huomioon Suomen kansainvälisen kilpailukyvyn näkökulma. Polttoaineveron korotukset eivät vähennä tarvetta kuljettaa eivätkä ole päästövähennyskeino.

Väylien kunnossapito tulee nähdä ympäristötekona. Kiertoteille joutuminen lisää kustannuksia, polttoaineen kulutusta ja päästöjä. Väyläviraston arvion mukaan teiden kunnon parantaminen vähentää päästöjä jopa 5 %, raskaalla liikenteellä vielä enemmän. Väylien kunnossapidon rahoitusta on kohdennettava riittävästi alempiasteisille väylille ja yksityisteille.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja